

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

З А Т В Е Р Д Ж У Ю  
Декан факультету економіки  
та управління  
Андрій КОЦУР  
« 30 » 2024 р.

З А Т В Е Р Д Ж У Ю  
Проректор з науково-педагогічної  
роботи  
Віктор ОСТРОВЕРХОВ  
2024 р.

З А Т В Е Р Д Ж У Ю  
Директор навчально-наукового  
інституту новітніх освітніх  
технологій  
В'ячеслав ПИТЕЛЬ  
« 30 » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ»

ступінь вищої освіти – МАГІСТР

галузь знань - 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

спеціальність - 076 «Підприємництво та торгівля»

освітньо-професійна програма - «Підприємництво, торгівля та біржова  
діяльність»

Кафедра підприємництва і торгівлі

| Форма<br>навчання | Курс | Семестр | Лекції<br>(год.) | Практ.<br>(семін.)<br>(год.) | ІРС<br>(год.) | Тренінг<br>(год.) | Самост.<br>робота<br>студ.<br>(год.) | Разом<br>(год.) | Залік<br>(сем.) | Екз.<br>(сем.) |
|-------------------|------|---------|------------------|------------------------------|---------------|-------------------|--------------------------------------|-----------------|-----------------|----------------|
| Денна             | 1    | 1       | 32               | 14                           | 5             | 6                 | 93                                   | 150             | -               | 1              |
| Заочна            | 1    | 1, 2    | 8                | 4                            | -             | -                 | 138                                  | 150             | -               | 2              |

Тернопіль – ЗУНУ

2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань - 07 «Управління та адміністрування», спеціальності - 076 «Підприємництво та торгівля», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму розробив доцент кафедри підприємництва і торгівлі, канд. екон. наук, доцент *Крисоватий Ігор Андрійович*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і торгівлі, протокол № 2 від 30.08 2024 р.

Завідувачка кафедри,  
д-р. екон. наук, професор



**Ольга СОБКО**

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Підприємництва та торгівля», протокол № 2 від 30.08 2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,  
д-р екон. наук, професор



**Ольга СОБКО**

Гарант ОП



**Роман ВОЛОШИН**

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ»**

**1. Опис дисципліни**  
**«Управління інноваційними проєктами»**

| <b>Дисципліна<br/>«Управління<br/>інноваційними проєктами»</b> | <b>Галузь знань, спеціальність,<br/>СВО</b>           | <b>Характеристика<br/>навчальної дисципліни</b>                                                         |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Кількість кредитів – 5                                         | Галузь знань<br>07 «Управління та<br>адміністрування» | Дисципліна обов'язкової<br>компоненти ОП                                                                |
| Кількість залікових<br>модулів – 4                             | Спеціальність<br>076 «Підприємництво та<br>торгівля»  | <b>Рік підготовки:</b><br>Денна – 1<br>Заочна – 1<br>Семестр:<br>Денна – 1<br>Заочна – 2                |
| Кількість змістових модулів<br>– 2                             | Ступінь вищої освіти – магістр                        | <b>Лекції:</b><br>Денна – 32<br>Заочна – 8<br><br><b>Практичні заняття:</b><br>Денна – 14<br>Заочна – 4 |
| Загальна кількість<br>годин – 150                              |                                                       | <b>Самостійна робота:</b><br>Денна – 66<br>Заочна – 138<br>Індивідуальна робота – 5<br>Тренінг – 6      |
| Тижневих годин – 10<br>з них аудиторних – 3                    |                                                       | <b>Види підсумкового<br/>контролю – екзамен</b>                                                         |

## **2. Мета і завдання дисципліни «Управління інноваційними проєктами»**

### **2.1. Мета вивчення дисципліни**

Дисципліна «Управління інноваційними проєктами» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності «Підприємництво та торгівля» серед низки навчальних курсів.

*Метою дисципліни «Управління інноваційними проєктами» є сформувати у студентів теоретичні знання і практичні навички в сфері управління інноваційними проєктами на основі вивчення теоретико-методичних підходів до оцінювання ефективності, виконання комплексних розрахунків для техніко-економічного обґрунтування та бізнес-планування.*

**2.2. Завдання вивчення дисципліни** полягає в опануванні структурованими знаннями у сфері організації інноваційної діяльності на підходах проєктного менеджменту; вивчення особливостей розробки та реалізації, формування команди і середовища інноваційних проєктів; оволодіння методиками оцінювання ефективності інноваційних проєктів; закріплення комплексу економічних знань та засвоєння досягнень теорії і практики в галузі управління інноваційними проєктами.

*Мета лекційних занять* полягає у донесенні до студентів і засвоєнні ними систематизованих знань в частині теоретико-прикладних аспектів управління інноваційними проєктами.

*Завдання лекційних занять* полягає у викладенні студентам згідно з робочою програмою основоположних засад управління інноваційними проєктами, методичних підходів до оцінювання їхньої ефективності, формування команди проєкту, управління ризиками, підвищення інтелектомісткості інноваційних проєктів як ключового чинника посилення інноваційності суб'єктів господарювання/підприємництва в умовах цифровізації економічних процесів.

*Метою проведення практичних занять* є формування у студентів умінь щодо отримання прогнозованих результатів функціонування торгових підприємств шляхом оптимізації використання ресурсів торгових підприємств, практичних навичок у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень в умовах ринкової економіки.

*Завданнями проведення практичних занять є:*

- ❖ засвоєння і закріплення теоретичних знань з навчальної дисципліни, отриманих на лекційних заняттях;
- ❖ формування умінь і практичних навичок щодо управління інноваційними проєктами, посилення їхньої інтелектомісткості та забезпечення інноваційності суб'єктів господарювання/підприємництва;
- ❖ практичне застосування оцінних методик в частині розрахунків оцінних критеріїв, індикаторів, показників та вирішення інших прикладних економічних задач;
- ❖ засвоєння навичок техніко-економічного обґрунтування інноваційних проєктів для забезпечення ефективного управління процесами їхньої розробки та реалізації.

**2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:**

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК. 5 Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

**2.4. Передумовами для вивчення дисципліни** є сукупність загальноекономічних і прикладних навчальних дисциплін, визначених навчальним планом підготовки магістрів зі

спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», зокрема, знання за програмою вступного фахового випробування по спеціальності.

## **2.5. Результати навчання:**

ПРН. 6. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН.10.Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

### **3. Програма навчальної дисципліни «Управління інноваційними проєктами»**

#### ***Змістовий модуль I. Інноваційний проєкт як об'єкт управління***

#### **ТЕМА 1. Інноваційне підприємництво та інноваційна діяльність**

Поняття, зміст, предмет і об'єкт вивчення курсу «Управління інноваційними проєктами». Роль курсу у підготовці фахівців сфери підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Джерела і завдання курсу «Управління інноваційними проєктами». Зв'язок курсу «Управління інноваційними проєктами» з іншими дисциплінами освітньо-професійної програми. Методологія вивчення дисципліни.

Інноваційна теорія та економічне зростання. Інноваційна теорія Й. Шумпетера. Теорія «довгих хвиль» М. Кондратьєва. Інноваційні суспільства. Інноваційна економіка. Інноваційне підприємництво. Інтелектуальна власність як об'єкт інноваційного підприємництва. Інноваційна спроможність країни в міжнародних рейтингах: Глобальний індекс інновацій (*Global Innovation Index*), Індекс інновацій Агенства Bloomberg (*Bloomberg Innovation Index*), Європейське інноваційне табло (*European Innovation Scoreboard*), Індекс готовності до передових/проривних технологій, ЮНКТАД (*A Frontier Technologies Readiness Index*), Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів (*Global Talent Competitiveness Index*).

Інноваційна діяльність в умовах цифровізації економічних процесів. Поняття, суб'єкти і об'єкти, джерела фінансування. Оцінні показники інноваційної діяльності на макро- та мікрорівні. Інноваційне підприємство. Інноваційна продукція. Інноваційний продукт. Інноваційна активність. Господарський Кодекс. Закон України «Про інноваційну діяльність». Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності. Державна інноваційна політика. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави. Інструменти державної політики інноваційної діяльності. Прямі та опосередковані методи стимулювання інноваційної діяльності. Система регулювання інноваційної діяльності. Форми і методи її організації.

Поняття і класифікація інновацій. Функції і типи інновацій. Роль інновацій в еволюції економічної системи. Дифузія інновацій. Попит як один із чинників формування інновацій. Аналіз попиту на інноваційну продукцію. Закон попиту. Табличне, графічне та аналітичне зображення попиту на інновації. Формування попиту на інновації. Інноваційна продукція. Система планування та організація створення нового товару. Етапи планування. Генерація ідей. Пробний маркетинг. Чинники та види попиту на інновації. Потенційний, негативний, прихований, повноцінний, нерегулятивний. Вплив чинників на зміну попиту на інноваційну продукцію. Зарубіжний досвід впровадження інновацій. Японський та південнокорейський досвід використання інновацій. Особливості розробки і використання інновацій в США.

Поняття, класифікація і взаємозв'язки інноваційних процесів на підприємстві. Основні етапи інноваційного процесу: наука, дослідження, розроблення, виробництво, використання. Стадії інноваційного процесу: наука, техніка, виробництво (розробки і комерціалізації). Моделі інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Циклічна концепція розвитку інновацій. Поняття інноваційного циклу. Фази життєвого циклу інновацій. Інноваційний ланцюг. Зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на життєвий цикл інновацій.

Оцінювання ефективності інноваційної діяльності: оцінні методики, критерії, індикатори, показники. Критерії і показники ефективності інноваційної діяльності. Методи визначення економічної ефективності інноваційної діяльності. Відмінності абсолютної та порівняльної ефективності. Соціальна ефективність інноваційної діяльності. Врахування фактора часу. Термін окупності. Облікова норма прибутку. Процес дисконтування. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості. Розрахунок ефектів від інноваційної діяльності. Ефект виробника і ефект споживача. Обчислення ефекту. Два види

ефекту: мікро- та макроекономічний підхід. Термін окупності. Шляхи підвищення ефективності інноваційної діяльності та забезпечення гармонійного розвитку підприємства.

### *Література*

1. Господарський Кодекс України. URL: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/>.
2. Гончаров В.В. В поисках совершенства управления: руководство для высшего управленческого персонала. М. МНИИПУ. 1997. Том 2.
3. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід. Монографія / за аг ред. Л.С. Захаркіної. – Суми, Сумський державний університет, 2019, 200с.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
5. Кісь С. Я. Интеллектуализация деятельности предприятий: доцільність, умови, технології: моногр. / за ред. проф. В. П. Петренка. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 268 с.
6. Концепти інноваційного розвитку підприємництва. Монографія / за аг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В. – К.: Інтерсервіс, 2018, 263 с.
7. Кривовязюк І., Оксенюк К., Павлюк Л., Кулик Ю. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів. – К.: ВД «Кондор», 2020
8. Мазаракі А. А., Федулова Л.І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі. Підприємництво і торгівля: зб. наук. пр. 2017. Вип. 21. С. 20 – 25. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg\\_2017\\_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2017_21)
9. Наука та інновації. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu\\_u/ni.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm)
10. Наукова та інноваційна діяльність України. Статистичний збірник (архів). URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv\\_u/16/Arch\\_nay\\_zb.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm)
11. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України. Монографія. – К.: КНЕУ, 2007, 248 с.
12. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
13. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.
14. Стан науково-інноваційної діяльності в Україні в 2020р. Науково-аналітична записка. К.: УкрІНТЕІ, 2021, 39 с.
15. Чухрай Н. І., Лісовська Л. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 277 с.
16. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Й. А. Шумпетер ; предисл. В. С. Автономова. М. : Эксмо, 2008. 864 с.
17. Ястремська О. М., Ріпка Д. О. Інноваційна економіка: навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 228 с.

### **ТЕМА 2. Концепція проєктного менеджменту в інноваційній економіці**

Інноваційна економіка та забезпечення економічного зростання на мікрорівні. Інноваційність суб'єктів господарювання/підприємництва. Методичні підходи до оцінювання інноваційності суб'єктів господарювання/підприємництва. Напрями підвищення інноваційності суб'єктів господарювання/підприємництва в умовах економіки знань.

Теорія проєктного менеджменту. Поняття, завдання і функції проєктного менеджменту. Організація проєктного менеджменту. Організаційні структури проєктного менеджменту. Види організаційних структур залежно від системи взаємовідносин учасників проєкту. Типові характеристики проєктної діяльності. Планування проєкту як складова проєктного менеджменту.



Поняття і класифікація проєктів. Стратегія проєкту. Цілі та параметри проєкту. Структуризація проєкту. Проєктний цикл.

Зарубіжний досвід застосування проєктного менеджменту як конструктивної форми організації інноваційної діяльності підприємства. Перспективні напрями розвитку проєктного менеджменту.

### *Література*

1. Гонтарева І. В. Управління проєктами: підручник / І. В. Гонтарева. Харк. нац. екон. ун-т. Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. 444 с.
2. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І. П. Управління проєктами: навч. посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
3. Ульянченко О.В. Проєктний менеджмент. Конспект лекцій. Х. : ХНАУ. 2016. 89 с.
4. Павлова С.І. Проєктно-орієнтовані організації як розвиток методів управління підприємством. *Вісник ЖДТУ*. 2016. № 4 (78). С.170–176.
5. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І.М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
6. Проєктний менеджмент: просто про складне: навч. посібник / В. А. Верба, Л. П. Батенко, О. М. Гребешкова та ін.; за заг. ред. В. А. Верби. К. : КНЕУ, 2009. 299 с.
7. Роберт Хіт Кризовий менеджмент для керівників [пер. з англ. Мови Р.Л. Ткачук, С.М. Рябчук]. К.: Наукова думка, 2002. 558 с.
8. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Тернопіль :Економічна думка, 2021. 214 с.
9. Управління проєктами : навч. посібник / за ред. О. В. Ульянченка, П. Ф. Цигікала. Х. : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
10. Янковець Т.М. Управління інноваційними проєктами і програмами для забезпечення економічної безпеки підприємств. URL: <https://knu.edu.ua/publications/conference/20.03.2015/17.pdf>

### **ТЕМА 3. Теоретичні основи управління інноваційними проєктами**

Поняття, класифікація і характеристики інноваційних проєктів. Інноваційний проєкт як модерна і високоефективна форма організації інноваційної діяльності. Закон України «Про інноваційну діяльність». Інноваційний проєкт як об'єкт управління. Підходи до визначення сутності поняття «інноваційний проєкт»: статичний і динамічний. Об'єкти інноваційного проєкту. Проєктний цикл і структуризація інноваційного проєкту.

Результати інноваційного проєкту: об'єкти інтелектуальної власності; принципово нові види техніки і технології; нові ресурсозберігаючі технології, призначені для поліпшення соціального і екологічного становища; нові підприємства. Критерії кваліфікування інноваційного продукту. Критерії ідентифікування інноваційної продукції. Державний реєстр інноваційних проєктів. Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проєкту.

Інноваційний проєкт та інтелектуальна додана вартість. Генерування інтелектуальної доданої вартості. Методика розрахунку величини інтелектуальної доданої вартості.

Управління інноваційними проєктами: поняття, завдання, функції. Завдання управління інноваційними проєктами. Принципи управління інноваційними проєктами: єдиноначальності, науковості, плановості, економічності, креативності, комплексності, гнучкості, соціальної відповідальності. Методи управління інноваційними проєктами: економічні, адміністративні, правові, соціально-психологічні. Функції управління інноваційними проєктами: планування, регулювання і контроль. Планування інноваційних проєктів. Техніко-економічне обґрунтування інноваційних проєктів. Бізнес-план інноваційного проєкту. Типова структура бізнес-плану інноваційного проєкту: розділи, оцінні показники, критерії контролю. Інноваційний маркетинг як



інструмент формування «потенційного попиту» на інновації. Управління ризиками інноваційних проєктів. Управління інноваційними проєктами та інтелектуальна власність.

Чинники, які обмежують впровадження інноваційних проєктів.

### *Література*

1. Заїка С. О., Грідін О. В. Інноваційний проєкт як об'єкт управління. URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/4286/1/13.pdf>
2. Марченко К. Є. Управління розробкою інноваційних проєктів. Управління розвитком. 2013. № 12. С. 131–132.
3. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
4. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.
5. Продіус О. І. Проблеми та перспективи впровадження інноваційних проєктів на вітчизняних підприємствах. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Економічні науки, 2016, Вип. 19 (2), С.91–95. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP\\_meta&C21COM=S&2\\_S21P03=FILA=&2\\_S21STR=Nvkhdu\\_en\\_2016\\_19\(2\)\\_23](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvkhdu_en_2016_19(2)_23)
6. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності державної служби інтелектуальної власності України та державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/atachs/promvlasnist-2020.pdf>
7. Роберт Хіт Кризовий менеджмент для керівників [пер. з англ. Мови Р.Л. Ткачук, С.М. Рябчук]. К.: Наукова думка, 2002. 558 с.
8. Собко О. Інтелектуальний капітал підприємства: концептуалізація – функціонування – розвиток : моногр. Тернопіль : Крок, 2014. 360 с.
9. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.
10. Собко О. М. Теорія створення вартості підприємства в економічній і фінансовій думці: ретроспективний погляд і вектор розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 10. – С. 20–27. (Серія : Економіка і менеджмент).
11. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Тернопіль :Економічна думка, 2021. 214 с.
12. Ульяновченко О.В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій. Х. : ХНАУ. 2016. 89 с.
13. Управління інноваційними проєктами в умовах міжнародної інтеграції: монографія /О. О. Охріменко, Н. Є Скоробогатова, І. М. Манаєнко, Р. С. Яресько. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.
14. Федішин І.Б. Управління інноваційними проєктами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.
15. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)
16. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)
17. Filippov S., Mooi H. Innovation project Management: A Research Agenda Journal on Innovation and Sustainability RISUS, November, 2010. URL: [https://www.researchgate.net/publication/277789740\\_Innovation\\_Project\\_Management\\_A\\_Research\\_Agenda](https://www.researchgate.net/publication/277789740_Innovation_Project_Management_A_Research_Agenda)

#### **ТЕМА 4. Ресурсне забезпечення інноваційних проєктів**

Ресурсне забезпечення інноваційних проєктів: поняття, функції і завдання. Системи ресурсного забезпечення інноваційних проєктів. Ресурси інноваційного проєкту. Класифікація ресурсів інноваційного проєкту: матеріальні та нематеріальні. Управління матеріальними ресурсами інноваційного проєкту. Планування витрат матеріальних ресурсів інноваційного проєкту. Управління матеріальними запасами. Показники використання і нормування витрат матеріальних ресурсів. Розрахунок нормативів. Методика розрахунку показників ефективності використання матеріальних ресурсів.

Фінансові ресурси інноваційних проєктів: поняття і види. Джерела формування фінансових ресурсів інноваційних проєктів. Фінансування інноваційних проєктів. Пряме і непряме фінансування.

Поняття і види нематеріальних ресурсів інноваційних проєктів. Специфічні риси нематеріальних ресурсів. Класифікація нематеріальних ресурсів інноваційних проєктів. Об'єкти промислової власності. Нематеріальні активи. Правова охорона нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Оцінювання нематеріальних активів. Об'єкти інтелектуальної власності. Правовий захист об'єктів інтелектуальної власності. Управління нематеріальними активами. Забезпечення ефективності управління ресурсним забезпеченням інноваційних проєктів.

#### ***Література***

1. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.
3. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.
4. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.
5. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції: монографія /О. О. Охріменко, Н. Є Скоробогатова, І. М. Манаєнко, Р. С. Яресько. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.
6. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.

#### **ТЕМА 5. Управління персоналом і комунікаціями інноваційних проєктів**

Оточення інноваційного проєкту та учасники інноваційного проєкту. Чинники, які формують оточення інноваційного проєкту: внутрішні та зовнішні. Учасники інноваційного проєкту на макро-, мезо- та макрорівнях. Інноваційна інфраструктура на ринку інновацій на мезорівні. Проектна організація. Інжинірингові фірми. Консалтингові агенції. Патентно-ліцензійні установи.

Інтелектуалістика як наука. Інтелектуальний консалтинг – інтелектинг. Інтелектингові агенції. Місія інтелектингових агенцій. Організаційна структура інтелектингових агенцій. Типові дорадчі послуги інтелектингових агенцій. Дорадчі послуги інтелектингових агенцій в інноваційній сфері та забезпечення охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності. Охорона прав інтелектуальної власності та управління інноваційними проектами. Німецький торговий Кодекс. Міжнародні стандарти бухгалтерії (IAS). Американська система стандартизації бухгалтерії (GAAP).

Поняття і склад персоналу інноваційного проєкту. Класифікація персоналу інноваційного проєкту. Менеджер і команда інноваційного проєкту. Формування і розвиток команди інноваційного проєкту.

Управління персоналом інноваційних проєктів: сутність і завдання. Розрахунок потреби в персоналі інноваційного проєкту. Розподіл обов'язків та відповідальності між членами команди інноваційного проєкту. Продуктивність праці: поняття і показники вимірювання. Методи оцінки продуктивності праці. Чинники зростання продуктивності праці. Оплата праці як вид матеріального стимулювання членів команди. Мотивація та стимулювання персоналу інноваційного проєкту.

Інформаційне забезпечення інноваційних проєктів. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні інноваційними проєктами.

### *Література*

1. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.
3. Федішин І.Б. Управління інноваційними проєктами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.
4. Янковець Т.М. Управління інноваційними проєктами і програмами для забезпечення економічної безпеки підприємств. URL: <https://knutd.edu.ua/publications/conference/20.03.2015/17.pdf>

**Змістовий модуль II**  
**Управління ефективністю інноваційних проєктів**

**ТЕМА 6. Управління вартістю інноваційних проєктів**

Поняття і види вартості інноваційних проєктів. Балансова вартість інноваційного проєкту: поняття і методика розрахунку. Інтелектуальна вартість інноваційного проєкту: поняття і методика розрахунку. Джерела формування інтелектуальної вартості інноваційних проєктів. Шляхи підвищення інтелектуальної вартості інноваційних проєктів.

Управління витратами інноваційного проєкту. Поняття і класифікація поточних витрат інноваційного проєкту. Групи витрат інноваційного проєкту. Елементи і статті витрат інноваційного проєкту. Управління поточними витратами управління поточними витратами. Напрями оптимізації поточних витрат інноваційного проєкту. Проектно-кошторисна документація. Типи кошторисів. Зведений кошторис. Локальний кошторис. Об'єктивний кошторис. Поняття і структура кошторисної вартості. Методика встановлення кошторисної вартості. Бюджет інноваційного проєкту. Бюджетний контроль.

Управління доходами інноваційного проєкту. Сутність і види доходів інноваційного проєкту. Інтелектуальні резерви підвищення доходності інноваційного проєкту.

Прибуток від комерціалізації інноваційного проєкту: економічна сутність, види і функції. Управління прибутком інноваційного проєкту: планування і розподіл.

Рентабельність інноваційного проєкту: види і методика розрахунку. Управління рентабельністю інноваційного проєкту. Інтелектуальні чинники зростання рентабельності інноваційного проєкту.

**Література**

1. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.
3. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності державної служби інтелектуальної власності України та державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/atachs/promvlasnist-2020.pdf>
4. Податковий Кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Собко О. Інтелектуальний капітал підприємства: концептуалізація – функціонування – розвиток : моногр. Тернопіль : Крок, 2014. 360 с.
6. Собко О. Інтелектуальний капітал і креція вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.
7. Собко О. М. Теорія створення вартості підприємства в економічній і фінансовій думці: ретроспективний погляд і вектор розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 10. – С. 20–27. (Серія : Економіка і менеджмент).
8. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проєктами: навч. посібник. Тернопіль :Економічна думка, 2021. 214 с.
9. Федішин І.Б. Управління інноваційними проєктами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с/
10. Filippov S., Mooi H. Innovation project Management: A Research Agenda Journal on Innovation and Sustainability RISUS, November, 2010. URL: [https://www.researchgate.net/publication/277789740\\_Innovation\\_Project\\_Management\\_A\\_Research\\_Agenda](https://www.researchgate.net/publication/277789740_Innovation_Project_Management_A_Research_Agenda)
11. Sobko O. Ocena efektów kreacji wartości przedsiębiorstwa spowodowanych rozwojem kapitału intelektualnego. *Organizacja i Zarządzanie. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej*. Gliwice : Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2015. S. 593–60

## **ТЕМА 7. Управління ризиками інноваційних проєктів**

Ризики інноваційних проєктів: сутність і види. Ідентифікація ризиків інноваційних проєктів. Оцінювання ризиків інноваційних проєктів: оцінні методики, підходи та показники. «Дерево рішень». Оцінювання стійкості інноваційного проєкту: поняття і методика розрахунку. Метод Монте-Карло в оцінюванні ризиків інноваційних проєктів.

Управління ризиковістю інноваційних проєктів: поняття, принципи, методи. Система управління ризиками інноваційних проєктів. Моніторинг ризиків інноваційних проєктів: поняття, показники та методи. Контролювання ризиків інноваційних проєктів. Попередження і мінімізація ризиків інноваційних проєктів. Фінансовий ринок і страхування ризиків інноваційних проєктів. Хеджування ризиків інноваційних проєктів. Диверсифікація ризиків інноваційних проєктів.

### ***Література***

1. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.
3. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.
4. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції: монографія /О. О. Охріменко, Н. Є Скоробогатова, І. М. Манаєнко, Р. С. Яресько. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.
5. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.
6. Filippov S., Mooi H. Innovation project Management: A Research Agenda Journal on Innovation and Sustainability RISUS, November, 2010. URL: [https://www.researchgate.net/publication/277789740\\_Innovation\\_Project\\_Management\\_A\\_Research\\_Agenda](https://www.researchgate.net/publication/277789740_Innovation_Project_Management_A_Research_Agenda)

## **ТЕМА 8. Ефективність інноваційних проєктів**

Поняття, принципи та методичні підходи до вимірювання ефективності інноваційних проєктів. Підходи до вибору показників оцінювання ефективності інноваційних проєктів: витратний, ресурсний, змішаний, потенційний. Види ефективності інноваційних проєктів: абсолютна та порівняльна. Соціальна та екологічна ефективність інноваційних проєктів.

Оцінні методики вимірювання ефективності інноваційних проєктів. Оцінні критерії, індикатори, показники. Врахування фактора часу. Термін окупності. Облікова норма прибутку. Процес дисконтування. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості. Оцінювання ефективності інноваційних проєктів та соціальна відповідальність бізнесу.

Поняття і види ефектів від реалізації інноваційних проєктів. Загальний економічний ефект: поняття і методичні підходи до розрахунку величини. Комерційний ефект: поняття і методичні підходи до розрахунку величини.

Сумарний економічний ефект. Ефект на витратах виробництва. Ефект на витратах експлуатації. Термін окупності. Річний економічний ефект на витратах виробництва. Річний економічний ефект на витратах експлуатації. Термін служби нової техніки. Річний економічний ефект від зростання продуктивності. Умовно-річна економія від впровадження організаційних

інновацій.

### *Література*

1. Гарбуз С.В. Інноваційний проект: сучасні підходи до оцінювання та вибору. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608686.pdf>
2. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
3. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.
4. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль :Економічна думка, 2021. 214 с.
5. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.

### **ТЕМА 9. Інтелектуальна власність та управління інноваційними проектами**

Інтелектуальний капітал, створений в межах розробки інноваційних проектів. Формування портфеля інтелектуального капіталу.

Поняття інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Формування та використання інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як складова портфеля інтелектуального капіталу підприємства. Портфель інтелектуальної власності: свідоцтв, патентів, ліцензій. Розвиток інструментальної перспективи у сфері інтелектуальної власності.

Правове регулювання у сфері інтелектуальної власності. Правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності. Дотримання вимог доброчесності при розробці та реалізації інноваційних проектів.

### *Література*

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. Інтелектуальна власність: навч. посібник. Дніпро, 2017. 140 с.
2. Загородній С. Про авторське право і суміжні права: ключові законопроекти. *Інтелектуальна власність в Україні*. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
3. Закону України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
4. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
5. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
6. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
7. Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність: підручник. Д.: Національний гірничий університет. 2012. 320 с.
8. Москалюк Н.Б., Кузьмич Л.В. Право інтелектуальної власності. Практикум. Тернопіль. 2017. 200с.
9. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
10. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ,



2017. 434 с.

11. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності державної служби інтелектуальної власності України та державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/atachs/promvlasnist-2020.pdf>

12. Собко О. Інтелектуальний капітал підприємства: концептуалізація – функціонування – розвиток : моногр. Тернопіль : Крок, 2014. 360 с.

13. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.

14. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.

## ТЕМА 10. Стандартизація в управлінні інноваційними проектами

Стандартизація в управлінні інноваційними проектами: поняття, підходи. Управління якістю інноваційної продукції. Поняття і показники якості інноваційної продукції. «Петля якості» в міжнародних стандартах ISO. Система якості. Стандартизація та сертифікація якості інноваційної продукції. Системи управління якістю інноваційної продукції та креація соціально-економічної вартості.

Професійні організації в галузі управління проектами. Американський інститут управління проектами (*Project Management Institute*). Українська Асоціація управління проектами (*Ukrainian Project Management Association*).

Типи стандартів управління проектами: міжнародні, національні та приватні (корпоративні).

Міжнародні стандарти в галузі управління проектами. Стандарти ISO: цілі та функції сертифікації. ISO 10006 (*Quality management systems – Guidelines for quality management in projects*). Система сертифікації інноваційної продукції. «Innovation Management in Knowledge-Driven Economy». «Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda». Система сертифікації інноваційної продукції. ISO 14001 (системи екоменеджменту). ISO 22000. НАССР)

Національні стандарти в галузі управління проектами. Державні стандарти України (ДСТУ). ДСТУ ISO 10006:2005 «Системи управління якістю. Настанови щодо управління якістю в проектах». Система сертифікації інноваційної продукції. Сертифікація інноваційної продукції. Сертифікація відповідності. Національні знаки відповідності на продукцію.

Сертифікація органічної продукції. ISO 14001 (системи екоменеджменту). ISO 22000. НАССР). Імплементація систем управління якістю та безпечністю продукції НАССР.

## Література

1. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

2. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.

3. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль :Економічна думка, 2016. 444 с.

4. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.

5. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL:

<https://www.researchgate.net/publication/296196227> Innovation Management and the Knowledge-Driven Economy

6. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: <https://www.researchgate.net/publication/280522650> INNOVATION TOMORROW

7. Research and Innovation Project. URL: [https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/projects\\_en](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/projects_en)

8. Filippov S., Mooi H. Innovation project Management: A Research Agenda Journal on Innovation and Sustainability RISUS, November, 2010. URL: <https://www.researchgate.net/publication/277789740> Innovation Project Management A Research Agenda

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни  
«Управління інноваційними проєктами»**

**ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ**

| РОЗДІЛ, ТЕМА                                                           |                                                                     | Кількість годин |                    |                   |                      |         |                   |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|-------------------|----------------------|---------|-------------------|
|                                                                        |                                                                     | Лекції          | Прак-тичні заняття | Самостійна робота | Індивідуальна робота | Тренінг | Контрольні заходи |
|                                                                        | Змістовий модуль I. Інноваційний проєкт як об'єкт управління        |                 |                    |                   |                      |         |                   |
| Тема 1. Інноваційне підприємництво та інноваційна діяльність           |                                                                     | 2,0             | 0,5                | 10                | 0,5                  | 3       | тести, задачі     |
| Тема 2. Концепція проєктного менеджменту в інноваційній економіці      |                                                                     | 2,0             | 0,5                | 10                | 0,5                  |         | обговорення       |
| Тема 3. Теоретичні основи управління інноваційними проєктами           |                                                                     | 2,0             | 1,0                | 10                | 0,5                  |         | тести             |
| Тема 4. Ресурсне забезпечення інноваційних проєктів                    |                                                                     | 4,0             | 2,0                | 8                 | 0,5                  |         | тести, задачі     |
| Тема 5. Управління персоналом і комунікаціями інноваційних проєктів    |                                                                     | 2,0             | 2,0                | 9                 | 0,5                  |         | тести, задачі     |
|                                                                        | Змістовий модуль III. Управління ефективністю інноваційних проєктів |                 |                    |                   |                      |         |                   |
| Тема 6. Управління вартістю інноваційних проєктів                      |                                                                     | 4,0             | 2,0                | 8                 | 0,5                  | 3       | тести, задачі     |
| Тема 7. Управління ризиками інноваційних проєктів                      |                                                                     | 4,0             | 2,0                | 8                 | 0,5                  |         | тести, задачі     |
| Тема 8. Ефективність інноваційних проєктів                             |                                                                     | 4,0             | 2,0                | 10                | 0,5                  |         | тести, задачі     |
| Тема 9. Інтелектуальна власність та управління інноваційними проєктами |                                                                     | 4,0             | 1,0                | 10                | -                    |         | тести             |
| Тема 10. Стандартизація в управлінні інноваційними проєктами           |                                                                     | 4,0             | 1,0                | 10                | 1                    |         | обговорення       |
| Разом                                                                  |                                                                     | 32              | 14                 | 93                | 5                    | 6       |                   |

### ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

| РОЗДІЛ, ТЕМА                                                                      | Кількість годин |                    |                   |                      |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|-------------------|----------------------|-------------------|
|                                                                                   | Лекції          | Прак-тичні заняття | Самостійна робота | Індивідуальна робота | Контрольні заходи |
| <b><i>Змістовий модуль I. Інноваційний проєкт як об'єкт управління</i></b>        |                 |                    |                   |                      |                   |
| Тема 1. Інноваційне підприємництво та інноваційна діяльність                      | 0,5             | 0,25               | 14                | -                    | тести, задачі     |
| Тема 2. Концепція проєктного менеджменту в інноваційній економіці                 | 0,5             | 0,25               | 14                | -                    | обгово-рення      |
| Тема 3. Теоретичні основи управління інноваційними проєктами                      | 1               | 0,25               | 14                | -                    | тести             |
| Тема 4. Ресурсне забезпечення інноваційних проєктів                               | 1               | 0,25               | 14                | -                    | тести, задачі     |
| Тема 5. Управління персоналом і комунікаціями інноваційних проєктів               | 0,5             | 0,5                | 12                | -                    | тести, задачі     |
| <b><i>Змістовий модуль III. Управління ефективністю інноваційних проєктів</i></b> |                 |                    |                   |                      |                   |
| Тема 6. Управління вартістю інноваційних проєктів                                 | 0,5             | 0,5                | 14                | -                    | тести, задачі     |
| Тема 7. Управління ризиками інноваційних проєктів                                 | 1               | 0,5                | 14                | -                    | тести, задачі     |
| Тема 8. Ефективність інноваційних проєктів                                        | 1               | 0,5                | 14                | -                    | тести, задачі     |
| Тема 9. Інтелектуальна власність та управління інноваційними проєктами            | 1               | 0,5                | 14                | -                    | тести             |
| Тема 10. Стандартизація в управлінні інноваційними проєктами                      | 1               | 0,5                | 14                | -                    | обгово-рення      |
| <b>Разом</b>                                                                      | <b>8</b>        | <b>4</b>           | <b>138</b>        | <b>-</b>             |                   |

## 5. Тематика практичних занять

### Практичне заняття № 1

**Тема:** *Інноваційне підприємництво та інноваційна діяльність*

**Тема:** *Концепція проектного менеджменту в інноваційній економіці*

**Тема:** *Теоретичні основи управління інноваційними проєктами*

**Мета:** засвоїти теоретичні засади інноваційної теорії, організації інноваційної діяльності, функціонування інноваційного підприємництва; засвоїти принципи проектного менеджменту та виявити його переваги для організації інноваційної діяльності; засвоїти теоретичні підходи в управлінні інноваційними проєктами, поняття і класифікацію інноваційних проєктів, критерії кваліфікування інноваційного продукту

#### **Питання для підготовки**

1. Інноваційна діяльність: поняття, суб'єкти і об'єкти, джерела фінансування.
2. Поняття, класифікація та формування попиту інновацій.
3. Поняття і взаємозв'язки інноваційних процесів на підприємстві.
4. Моделі інноваційних процесів.
5. Методика оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.
6. Поняття, завдання і функції проектного менеджменту.
7. Поняття, класифікація і характеристики інноваційних проєктів.
8. Проектний цикл і структуризація інноваційного проєкту.
9. Управління інноваційними проєктами: поняття, завдання, функції, принципи та методи.
10. Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план інноваційного проєкту.

### Практичне заняття № 2

**Тема:** *Ресурсне забезпечення інноваційних проєктів*

**Мета:** засвоїти теоретико-прикладні засади управління ресурсним забезпеченням інноваційних проєктів, методичні підходи до планування витрат матеріальних ресурсів і показників ефективності їх використання, організації фінансування інноваційних проєктів, специфіки функціонування нематеріальних ресурсів

#### **Питання для підготовки**

1. Поняття, функції і завдання ресурсного забезпечення інноваційних проєктів.
2. Класифікація ресурсів інноваційного проєкту.
3. Управління матеріальними ресурсами інноваційного проєкту.
4. Методика рорахунку показників ефективності використання матеріальних ресурсів.
5. Економічна сутність фінансових ресурсів інноваційних проєктів.
6. Джерела формування фінансових ресурсів інноваційних проєктів.
7. Нематеріальні ресурси інноваційного проєкту.
8. Класифікація нематеріальних ресурсів.
9. Управління нематеріальними активами.
10. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності.

### Практичне заняття № 3

**Тема:** *Управління персоналом і комунікаціями інноваційних проєктів*

**Мета:** засвоїти основи формування оточення інноваційного проєкту, функціонування інноваційної інфраструктури, переваг інтелектуального консалтингу, створення інтелектуальних агенцій, опанувати знаннями щодо методики розрахунку чисельності персоналу інноваційного проєкту, підходів до формування і розвитку команди проєкту, управління продуктивністю праці та мотиваційних систем

#### **Питання для підготовки**

1. Середовище інноваційного проєкту: макрорівень.

2. Учасники та оточення інноваційного проєкту.
3. Середовище інноваційного проєкту: мезорівень.
4. Державне регулювання процесів розробки та реалізації інноваційних проєктів.
5. Інтелекtingові агенції: сутність, функції, завдання.
6. Дорадчі послуги інтелекtingових агенцій.
7. Формування і розвиток команди інноваційного проєкту.
8. Комунікаційна політика в межах інноваційного проєкту.
9. Інформаційне забезпечення інноваційних проєктів.
10. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні інноваційними проєктами.

#### **Практичне заняття № 4**

##### **Тема: Управління вартістю інноваційних проєктів**

**Мета:** засвоїти теоретичні підходи до формування вартості інноваційних проєктів, методику розрахунку балансової та інтелектуальної вартості, інтелектомісткості інноваційного проєкту, переліку і підготовки проектно-кошторисної документації, розрахунку кошторисної вартості, підготовки бюджету та організації бюджетного контролю, опанувати основи управління витратами, доходами та прибутками інноваційного проєкту

##### **Питання для підготовки**

1. Поняття і розрахунок вартості інноваційного проєкту.
2. Розрахунок інтелектуальної вартості інноваційного проєкту.
3. Формування бюджету інноваційного проєкту.
4. Управління витратами інноваційного проєкту.
5. Поняття і типи кошторисів інноваційного проєкту.
6. Розрахунок кошторисної вартості інноваційного проєкту.
7. Управління доходами інноваційного проєкту.
8. Інтелектуальні резерви підвищення дохідності інноваційного проєкту.
9. Поняття і розрахунок рентабельності інноваційного проєкту.
10. Інтелектомісткість інноваційного проєкту: поняття та методика розрахунку.

#### **Практичне заняття № 5**

##### **Тема: Управління ризиками інноваційних проєктів**

**Мета:** засвоїти сутність, види, методи контролю, попередження та мінімізації ризиків інноваційних проєктів; опанувати методичні підходи до ідентифікації, моніторингу та оцінювання ризиків інноваційних проєктів

##### **Питання для підготовки**

1. Поняття і класифікація ризиків інноваційних проєктів.
2. Методичні підходи до ідентифікації ризиків інноваційних проєктів.
3. Розрахунок стійкості інноваційного проєкту.
4. Управління ризиками інноваційних проєктів: поняття, критерії, оцінні показники.
5. Мінімізація ризиків інноваційних проєктів.
6. Страхування ризиків інноваційних проєктів.
7. Вплив стану розвитку фінансового ринку на управління інноваційних проєктів.

#### **Практичне заняття № 6**

##### **Тема: Ефективність інноваційних проєктів**

**Мета:** засвоїти сутність, види і методичні підходи до оцінювання ефективності інноваційних проєктів; оцінні критерії, показники, методи розрахунку показників і їхнє тлумачення; опанувати методики рахунку ефектів від розробки та реалізації інноваційних проєктів

### **Питання для підготовки**

1. Ефективність інноваційних проєктів: абсолютна і порівняльна.
2. Методики розрахунку показників оцінювання ефективності інноваційних проєктів.
3. Комерційний ефект від реалізації інноваційних проєктів.
4. Розрахунок ефекту виробника.
5. Розрахунок ефекту споживача.
6. Соціальний ефект інноваційних проєктів та соціальна відповідальність бізнесу.
7. Екологічний ефект інноваційних проєктів і вплив на оточення.

### **Практичне заняття № 7**

**Тема:** *Інтелектуальна власність та управління інноваційними проєктами*

**Мета:** *опанувати теоретико-прикладні основи формування і використання інтелектуальної власності в процесі розробки та реалізації інноваційних проєктів, правове регулювання у сфері інтелектуальної власності; засвоїти сутність і структуру портфеля інтелектуальної власності як складової інтелектуального капіталу; набути компетентностей у сфері академічної доброчесності як першого етапу дотримання прав інтелектуальної власності*

### **Питання для підготовки**

1. Інтелектуальний капітал в процесі розробки та реалізації інноваційних проєктів.
2. Портфель інтелектуального капіталу: поняття і структуризація.
3. Інтелектуальна власність: поняття, об'єкти, суб'єкти.
4. Формування портфеля інтелектуальної власності як елемент управління інноваційними проєктами.
5. Правова охорона інтелектуальної власності.
6. Як покращити дотримання права інтелектуальної власності в Україні?

### **Практичне заняття № 8**

**Тема:** *Стандартизація в управлінні інноваційними проєктами*

**Мета:** *засвоїти теоретико-прикладні основи стандартизації та сертифікації інноваційної та органічної продукції, опанувати типи стандартів в галузі управління інноваційними проєктами, міжнародні та національні стандарти, розвинути знання щодо можливостей імплементації систем управління якістю та безпечністю продукції НАССР*

### **Питання для підготовки**

1. Поняття і показники якості інноваційної продукції як результату інноваційних проєктів.
2. Система управління якістю інноваційної продукції. «Петля якості».
3. Міжнародні стандарти в галузі управління проєктами.
4. Національні стандарти в галузі управління проєктами.
5. Професійні організації в галузі управління проєктами.
6. Стандартизація та сертифікація органічної продукції.

## **6. Тренінг з дисципліни**

### **Організація проведення тренінгу**

Тренінг – це спланований процес отримання знань, поведінкових навиків здобувача освітнього ступеня через набуття навчального досвіду задля ефективного виконання професійних завдань у визначеному виді діяльності або галузі.

Метою тренінгу є узагальнення теоретичних знань, вмінь та навиків, отриманих студентами під час вивчення навчальної дисципліни «Управління інноваційними проєктами» та застосування їх в практичній діяльності.



1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. *Організаційна частина* полягає в ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

#### **Тематика тренінгу**

1. *Тема тренінгу:* Інтелектуальна власність в управлінні інноваційними проєктами.

2. *Тема тренінгу:* Управління вартістю інноваційного проєкту.

### **7. САМОСТІЙНА РОБОТА**

Метою самостійної роботи студентів є формування в майбутніх фахівців з підприємництва та торгівлі навичок системного мислення при вивченні особливостей функціонування торгівлі як галузі господарювання і різних торгових підприємств.

Самостійна робота охоплює вивчення теоретичного навчального матеріалу з дисципліни в позааудиторному режимі, самонавчання та самоконтроль, а також набуття студентами практичних навичок розрахунку певних показників та вирішення практичних завдань в управлінні інноваційними проєктами.

Завдання для самостійної роботи складаються з двох частин: перша – **розрахункова**; друга – **аналітична**, зміст яких викладений у Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління інноваційними проєктами». Методичні рекомендації доступні студентам у системі MOODLE.

### **8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ**

У навчальному процесі методами навчання є лекції, практичні заняття, консультації викладачів, самостійна робота, робота в групах, поточне опитування, тестування, обговорення та моделювання практичних ситуацій, реферування, виконання розрахункового і аналітичного завдань.

### **9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

У процесі вивчення дисципліни «Управління інноваційними проєктами» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання під час тренінгу;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- екзамен.

### **10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

*Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу декана факультету та поважних причин (наприклад, відсутність через хворобу та наявність відповідної довідки).

*Політика щодо академічної доброчесності.* Не допускається використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів.

*Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу декана факультету.

### 11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління інноваційними проєктами» визначається як *середньозважена величина*, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

| Модуль 1                                                                                                                  |                                                                      | Модуль 2                                                                            | Модуль 3                                          | Модуль 4                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 20%                                                                                                                       | 20%                                                                  | 5%                                                                                  | 15%                                               | 40%                                                                           |
| Поточне оцінювання. Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час занять. Не рідше одного разу на 2 практичні заняття. | Модульний контроль. Контрольна робота, яка охоплює всі вивчені теми. | Тренінг. Середнє арифметичне з двох оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу | Самостійна робота<br>Оцінка за виконане завдання. | Екзамен<br>Теоретичне розгорнуте питання – 50 балів,<br>10 тестів – 50 балів. |

#### Шкала оцінювання:

| За шкалою ЗУНУ | За національною шкалою | За шкалою ECTS                                      |
|----------------|------------------------|-----------------------------------------------------|
| 90–100         | відмінно               | A (відмінно)                                        |
| 85–89          | добре                  | B (дуже добре)                                      |
| 75–84          |                        | C (добре)                                           |
| 65–74          | задовільно             | D (задовільно)                                      |
| 60–64          |                        | E (достатньо)                                       |
| 35–59          | незадовільно           | FX (незадовільно з можливістю повторного складання) |
| 1–34           |                        | F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)    |

### 11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

| №  | Найменування                                                                   | Номер теми |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1. | Мультимедійний проектор <i>EpsonEB-505</i>                                     | 1-10       |
| 2. | Прикладне програмне забезпечення загального призначення <i>MicrosoftOffice</i> | 1-10       |

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### ОСНОВНІ

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. Інтелектуальна власність: навч. посібник. Дніпро, 2017. 140 с.
2. Господарський Кодекс України. URL: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/>
3. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проектами: навч. посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
4. Загородній С. Про авторське право і суміжні права: ключові законопроекти. *Інтелектуальна власність в Україні*. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
5. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
6. Закону України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
7. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
8. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
9. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
10. Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність: підручник. Д.: Національний гірничий університет. 2012. 320 с.
11. Москалюк Н.Б., Кузьмич Л.В. Право інтелектуальної власності. Практикум. Тернопіль, 2017. 200с.
12. Наука та інновації. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu\\_u/ni.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm)
13. Наукова та інноваційна діяльність України. Статистичний збірник (архів). URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv\\_u/16/Arch\\_nay\\_zb.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm)
14. Податковий Кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
15. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
16. Проектне фінансування: підручник / Т. В. Майорова, О.О. Ляхова. 2 вид. К.: КНЕУ, 2017. 434 с.
17. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності державної служби інтелектуальної власності України та державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/atachs/promvlasnist-2020.pdf>
18. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
19. Собко О. Інтелектуальний капітал підприємства: концептуалізація – функціонування – розвиток : моногр. Тернопіль : Крок, 2014. 360 с.
20. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль : Економічна думка, 2016. 444 с.
21. Собко О.М., Крисоватий І.А. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 214 с.
22. Ульянченко О.В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій. Х. : ХНАУ. 2016. 89 с.
23. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції: монографія /О. О. Охріменко, Н. Є Скоробогатова, І. М. Манаєнко, Р. С. Яресько. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.
24. Чухрай Н. І., Лісовська Л. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 277 с.
25. Федішин І. Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.

26. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Й. А. Шумпетер ; предисл. В. С. Автономова. М. : Эксмо, 2008. 864 с.
27. Ястремська О. М., Ріпка Д. О. Інноваційна економіка: навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 228 с.
28. Kerzner H. (2019) Innovation Project Management: methods case studies and tools for managing innovation projects. Wiley. 576p. , (E-book)
29. McLaughlin G., Kennedy W. (2016) Innovation Project Management. Productivity Press. 266 p.
30. Filippov S., Mooi H. Innovation project Management: A Research Agenda Journal on Innovation and Sustainability RISUS, November, 2010. URL: [https://www.researchgate.net/publication/277789740\\_Innovation\\_Project\\_Management\\_A\\_Research\\_Agenda](https://www.researchgate.net/publication/277789740_Innovation_Project_Management_A_Research_Agenda)

### ДОДАТКОВІ

1. Гончаров В.В. В поисках совершенства управления: руководство для высшего управленческого персонала. М. МНИИПУ. 1997. Том 2.
2. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід. Монографія / за аг ред. Л.С. Захаркіної. Суми, Сумський державний університет, 2019. 200с.
3. Кісь С. Я. Интеллектуализация деятельности предприятий: доцільність, умови, технології: моногр. / за ред. проф. В. П. Петренка. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. 268 с.
4. Концепти інноваційного розвитку підприємництва. Монографія / за аг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В. К.: Інтерсервіс, 2018. 263 с.
5. Кривовязюк І., Оксенюк К., Павлюк Л., Кулик Ю. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів. К.: ВД «Кондор», 2020
6. Мазаракі А. А., Федулова Л.І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі. Підприємництво і торгівля: зб. наук. пр. 2017. Вип. 21. С. 20 – 25. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg\\_2017\\_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2017_21)
7. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України. Монографія. К.: КНЕУ, 2007. 248 с.
8. Собко О. М. Теорія створення вартості підприємства в економічній і фінансовій думці: ретроспективний погляд і вектор розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2015. Вип. 10. С. 20–27. (Серія : Економіка і менеджмент).
9. Стан науково-інноваційної діяльності в Україні в 2020 р. Науково-аналітична записка. К.: УкрІНТЕІ, 2021. 39 с.
10. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)
11. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)
12. Research and Innovation Project. URL: [https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/projects\\_en](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/projects_en)
13. Sobko O. Ocena efektów kreacji wartości przedsiębiorstwa spowodowanych rozwojem kapitału intelektualnego. *Organizacja i Zarządzanie. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej*. Gliwice : Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2015. S. 593–604.